

Remissvar

Stockholm 2025-05-28

Till: s.remissvar@regeringskansliet.se

En förändrad abortlag (SOU 2025:10)

Dnr: S2025/00219

Läkemedelsindustriföreningen (Lif) har genom remiss den 27 februari 2025 beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerat betänkande.

Sammanfattning

Lif tar inte ställning i sak till det remitterade förslaget. Lif vill dock betona vikten av att ett eventuellt genomförande säkerställer patientsäkerheten och att det sker med läkemedel som har godkända indikationer när sådana finns.

Allmänna synpunkter

Det är ovanligt att en utredning lämnar förslag som berör enstaka läkemedel och därmed enstaka läkemedelsföretag. I detta fall är påverkan på läkemedelsföretagen dessutom en indirekt konsekvens av det remitterade förslaget att abort ska kunna genomföras i hemmet genom att kravet på att en abort ska utföras på en sjukvårdsinrättning tas bort. Det medför att det – som utredningen uttrycker det – *sannolikt* blir möjligt att förskriva läkemedel för abort som idag lämnas ut från hälso- och sjukvården.

Det är betydelsefullt att utredningen betonar att uppdrag inte varit att utreda om det är *lämpligt* att föreslå att aborten ska kunna utföras i hemmet och att utredningen även uttrycker att eventuell förskrivning bör ske restriktivt. Lif instämmer i utredningens utförliga beskrivning av alla de utmaningar och risker som en sådan hantering medför. Det är dock en brist att utredningen inte närmare motiverar bedömningen att den reglering som finns kring patientsäkerhet i bland annat patientsäkerhetslagen (2010:659) är tillräcklig för att säkerställa att aborter genomförs på ett säkert sätt.

Lif konstaterar att det är Läkemedelsverket som slutligen kommer att avgöra i vilken utsträckning som det blir möjligt att förskriva läkemedel för abort som idag lämnas ut från hälso- och sjukvården. Som utredningen beskriver är sådan förskrivning utmanande eftersom aktuella läkemedel till övervägande del används utanför godkänd indikation. Utredningen hade dock tydligare kunnat framhålla att det finns godkända läkemedel tillgängliga som bör användas. Detta eftersom det framgår att Läkemedelsverket uppfattning är att läkemedel med godkänd indikation bör vara förstahandsval. Det måste också vara utgångspunkten när myndigheten utformar nya föreskrifter. Det blir dock först vid remitterandet av dessa föreskrifter som det är möjligt att ur ett företagsperspektiv fullt ut ta ställning till konsekvensen av den remitterade lagändringen.

Redan nu kan det dock konstateras att det är orimligt att efterfråga att företag ska bidra till användning av ett läkemedel i det fall företaget inte önskar vara en del av en sådan användning. Detta ställer särskilda krav på LäkeMedelsverkets kommande konsekvensanalys. För att undvika oönskade effekter av en förändrad hantering bör LäkeMedelsverket överväga att höra berörda företag vid framtagandet av föreskrifterna.

Specifika synpunkter

Utredningen beskriver att försäkringsansvaret vid systematisk användning av läkemedel utanför godkänd indikation är oklart. Lif bedömer att LäkeMedelsverkets utformning av ändrade föreskrifter kan förväntas få en direkt påverkan på om patienterna ska skyddas via Patientförsäkringen eller LäkeMedelsförsäkringen.

Med vänliga hälsningar

Sofia Wallström
Generalsekreterare